

dr Piotr Syrczyński

Szanowny Panie Doktorze,

w odpowiedzi na petycję z dnia 26 grudnia 2021 r., dotyczącą wniosku o zmianę w art. 112 ust. 5 ustawy Kodeks Karny oraz stworzenia ram prawnych dla podziemnych magazynów gazu, które ulokowane na terytorium RP byłyby Wolnymi Obszarami Celnymi oraz byłyby wyłączone z zasad jakie dla takich magazynów gazu stawia obecnie ustawa *Prawo energetyczne*, w ramach kompetencji ministra właściwego do spraw energii, informuję co następuje.

Zasady dotyczące magazynowania gazu ziemnego, w tym kryteria i procedury mające zastosowanie do udzielania zezwoleń na świadczenie usług magazynowania, określone zostały w dyrektywie PE i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. *dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE*. Ich celem jest m.in. zapewnienie wysokich standardów usług takich jak magazynowanie gazu ziemnego, co pozytywnie wpływa na bezpieczeństwo dostaw do odbiorców.

Do polskiego porządku prawnego ww. zasady wdrożone zostały ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.). Podmiot, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług magazynowania zobowiązany jest do spełniania wymogów określonych prawem. W świetle obowiązujących przepisów za zapewnienie funkcjonowania instalacji magazynowych, świadczenie usług magazynowania oraz eksploatację instalacji magazynowej, w tym budowę i modernizację instalacji magazynowej odpowiedzialna jest Gas Storage Poland sp. z o.o. jako operator systemu magazynowania (dalej: „OSM”).

OSM zarządza siedmioma podziemnymi magazynami gazu ziemnego wysokometanowego, współpracującymi z gazowym systemem przesyłowym:

- magazyny w szcherpanych złożach gazu ziemnego: PMG Husów, PMG Wierzchowice, PMG Swarzędz, PMG Brzeźnica oraz PMG Strachocina,
- magazyny w kawernach solnych: KPMG Mogilno i KPMG Kosakowo.

Łączna pojemność podziemnych magazynów gazu ziemnego wysokometanowego wynosi ok. 3,2 mld m³.

Oprócz ww. magazynów gazu ziemnego wysokometanowego, funkcjonują dwa magazyny gazu ziemnego zaazotowanego, zarządzane przez spółkę PGNiG S.A.: PMG Daszewo i PMG Bonikowo o łącznej pojemności 240 mln m³. Magazyny te służą do stabilizacji wydobycia gazu ziemnego zaazotowanego.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat pojemność czynna podziemnych magazynów gazu ziemnego wysokometanowego wzrosła o niemal 80% (z 1,8 mld m³ w 2011 r. do obecnej pojemności 3,2 mld m³), co przyczyniło się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego. Ostatnią inwestycją jest zakończona w 2021 r. rozbudowa KPMG Kosakowo, w wyniku której zwiększona została pojemność magazynu z 60,3 mln m³ do niemal 300 mln m³.

W dokumencie *Polityka energetyczna Polski do 2040 r.* wskazane zostało działanie w zakresie rozbudowy podziemnych magazynów gazu ziemnego do poziomu min. 4 mld m³ oraz zwiększenie

aktualnej maksymalnej mocy odbioru gazu z instalacji magazynowych – z 53,5 mln m³/dobę do min. 60 mln m³/dobę, do sezonu zimowego 2030/2031. Należy przy tym mieć na uwadze, że aktualna sytuacja międzynarodowa, związana z agresją Rosji na Ukrainę, doprowadziła do przyjęcia przez Radę Ministrów w dn. 29 marca br. dokumentu pn. „Założenia do aktualizacji Polityki energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040) – Wzmocnienie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej”, który zakłada przyspieszenie rozbudowy podziemnych magazynów gazu ziemnego w ramach kontynuacji działań mających na celu dywersyfikację źródeł, kierunków i dróg dostaw tego surowca.

Również strategia GK PGNiG na lata 2017-2022 z perspektywą do 2026 r. zakłada zabezpieczenie pojemności magazynowych dostosowanych do wielkości popytu na rynku gazu ziemnego. W ramach GK PGNiG prowadzone są prace analityczne, dotyczące możliwości rozbudowy pojemności magazynowych w perspektywie najbliższych lat. Należy mieć na uwadze, że podjęcie decyzji w zakresie zwiększenia pojemności magazynowych musi być poprzedzone szeregiem analiz ze względu na kapitałochłonność przedmiotowych inwestycji.

Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 1a ustawy – Prawo energetyczne przedsiębiorstwo energetyczne ustalając taryfy dla paliw gazowych, jest uprawnione do zapewnienia pokrycia kosztów uzasadnionych działalności, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji magazynów paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6%. Rozwiązanie to stanowi znaczącą zachętę do inwestowania w magazyny gazu, w efekcie od czasu jego przyjęcia pojemność magazynów znacząco się zwiększyła.

Inwestycje związane z budową nowych pojemności magazynowych gazu ziemnego uzależnione są od szeregu czynników, tj.:

- rodzaju magazynu (magazyn złożowy – w wyeksploatowanym złożu gazu, magazyn kawernowy – w kawernach solnych),
- ilości i wynikających z tego kosztów pozyskania i zatłoczenia gazu buforowego (tzw. poduszki gazowej – gazu przeznaczonego do trwałego przechowywania w magazynie w celu utrzymania odpowiedniego poziomu ciśnienia),
- nakładów na budowę instalacji pomocniczych (instalacja ługownicza),
- kosztów zagospodarowania solanki w przypadku magazynów kawernowych,
- rozbudowy potencjału magazynowego, poprzez budowę nowych magazynów lub powiększenie pojemności istniejących instalacji,
- wysokości opłat przyłączeniowych – uzależnionych od zakresu rozbudowy sieci gazowej i elektroenergetycznej.

Warto podkreślić, że OSM prowadzi prace koncepcyjne i studialne w zakresie możliwości magazynowania biometanu i wodoru w kawernach solnych, tym samym istnieje potencjalna możliwość podjęcia w przyszłości działań w zakresie dalszej rozbudowy KPMG Kosakowo. Prowadzone są również analizy w zakresie możliwości zwiększenia pojemności PMG Strachocina i PMG Wierzchowice. Ponadto, OSM prowadzi na bieżąco wszelkie prace modernizacyjne celem zachowania pełnej sprawności infrastruktury magazynowej. Zakres prowadzonych prac określany jest corocznie i dostosowany do aktualnych potrzeb wynikających z konieczności utrzymania infrastruktury magazynowej oraz zapewnienia bezawaryjnej pracy instalacji.

Podkreślenia wymaga również fakt, że spółka OGP Gaz-System S.A., planując rozszerzenie zakresu usług o obszar magazynowania, prowadzi inwestycję w zakresie budowy podziemnego magazynu gazu ziemnego w złożu soli kamiennej w Damasławku, w województwie kujawsko-pomorskim. W maju 2021 r. podpisana została przez OGP Gaz-System S.A. wstępna umowa na opracowanie dokumentacji projektowej dla planowanego KPMG Damasławek pod nazwą: „Budowa części podziemnej i powierzchniowej podziemnego magazynu i Kopalni Soli Damasławek”.

W obecnym stanie prawnym, każdy podmiot zainteresowany prowadzeniem działalności na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, w tym gazu ziemnego ma możliwość ubiegania się o uzyskanie stosownej koncesji geologicznej w oparciu o wymagania określone w ustawie – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1420 ze zm.):

- wykonanie niezbędnych prac geologicznych, w tym robót geologicznych, na podstawie projektu robót geologicznych (zatwierdzonego przez właściwy organ administracji geologicznej),
- sporządzenie dokumentacji hydrogeologicznej oraz dokumentacji geologiczno-inżynierskiej i uzyskanie decyzji zatwierdzających ww. dokumentację przez właściwy organ administracji geologicznej),
- zawnioskowanie o koncesję na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz ustanowienie użytkowania górniczego.

Przestrzeń górotworu, w której będzie magazynowany gaz ziemny, objęta jest własnością górnictwem przysługującą Skarbowi Państwa, który może rozporządzać swoim prawem wyłącznie przez ustanowienie użytkowania górniczego. Zgodnie z ustawą – *Prawo geologiczne i górnicze* ustanowienie użytkowania górniczego następuje w drodze umowy, w której określa się wynagrodzenie z tytułu ustanowienia użytkowania górniczego i sposób jego zapłaty.

Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz zawarł umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego:

- wnosi opłatę ustaloną jako iloczyn stawki opłaty oraz ilości odpowiednio substancji, która w okresie rozliczeniowym (tj. półroczu liczonym odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia) została wprowadzona do górotworu,
- uiszcza wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, zależne od projektowanej pojemności magazynu.

Aktualnie obowiązuje 10 koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego.

Lp.	Nazwa	Data udzielenia koncesji	Data ważności koncesji
1	Wierzchowice	22.05.1995	22.05.2035
2	Husów	25.08.2011	25.08.2036
3	Strachocina	30.12.2010	30.12.2035
4	Mogilno II	27.08.1994	27.08.2024
5	Brzeźnica II	12.06.2013	12.06.2038
6	Swarzów	27.08.1994	27.08.2044
7	Kosakowo	31.12.2001	31.12.2028
8	Daszewo	10.07.2008	10.07.2058
9	Bonikowo	03.10.2008	03.10.2058
10	Henrykowice - E	31.05.2012	31.05.2037

Do wiadomości:

Biuro Kontroli i Audytu – Ministerstwo Klimatu i Środowiska